

DATO: 03.09.2013

Sagsnr.2012-141

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har klager klaget over indklagede.

Sagens tema:

Klager har klaget over, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved med kort varsel at udtræde af sagen.

Klager har endvidere klaget over, at indklagede har opkrævet et salær på 42.500 kr. ekskl. moms via klagers retshjælpsforsikring, samt over at indklagede desuden har opkrævet et salær på 12.000 kr. ekskl. moms direkte hos klager, uanset at sagen var omfattet af retshjælpsforsikringen.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 9. januar 2012.

Sagsfremstilling:

Klager henvendte sig til indklagede den 8. december 2006 i forbindelse med mangler ved et sommerhus, som klager havde fået opført.

Ved brev af 18. december 2006 bekræftede indklagede over for klager, at han efter aftale intet foretog sig over for modparten før han havde fået instruktion herom fra klager.

Ved brev af 27. marts 2007 til modpartens advokat, advokat A, oplyste indklagede efter instruktion fra klager, at indklagede bistod klager i sagen. Endvidere oplyste indklagede de mangler ved sommerhuset, som efter klagers opfattelse skulle udbedres og oplyste, at han ville udfærdige syns- og skønstema med angivelse af de enkelte mangelspunkter.

Ved brev af 28. marts 2007 fremsendte indklagede kopi af ovennævnte brev til klager og oplyste, at han ville søge retshjælpsdækning, når han modtog svar fra advokat A.

Der udspandt sig herefter drøftelser med modparten om bl.a. syns- og skønstemaet og om eventuel mulighed for at løse sagen ved afhjælpning af manglerne ved huset.

Modparten anlagde den 11. november 2007 sag mod klager.

Ved brev af 18. december 2007 anmeldte indklagede sagen til et forsikringsselskab for at opnå retshjælpsdækning.

Ved brev af 18. december 2007 til klager skrev indklagede bl.a. følgende:

"[...]"

Jeg vedlægger endvidere kopier af mine breve af i dag til [byretten], [advokat A] og [forsikringsselskab].

For så vidt angår retshjælpsdækning vil selskabet som vanligt bevillige denne inklusive "det forudgående" arbejde med udfærdigelse af svarskrift og måske også nogle timer til en forudgående korrespondance.

Jeg har imidlertid vurderet min time- sags- registrering og konstateret, at jeg allerede nu har udført arbejde, der vil kunne begrunde at salær på 26.000 kr. med tillæg af moms. Dette vil forsikringsselskabet efter min erfaring ikke acceptere.

Jeg vil naturligvis medtage en del af det forudgående arbejde i den senere afregning til [forsikringsselskab]. Jeg foreslår imidlertid, at du nu afregner min indledende bistand med et salær, der efter omstændighederne fastsættes til 12.000 kr. med tillæg af moms, jf. vedlagte faktura af i dag."

Ved brev af 12. februar 2008 til indklagede gav advokatfirmaet B på vegne af forsikringsselskabet tilsagn om retshjælp til retssagen med et dækningsmaksimum på 125.000 kr. og en selvrisiko på 10 %, dog mindst 2.500 kr.

Det er ikke præcist oplyst for Advokatnævnet, hvad der herefter skete i sagen. Det fremgår imidlertid, at der den 28. maj 2009 blev afholdt syn- og skønsforretning, og at der også efter dette tidspunkt har verseret yderligere forhandlinger om indholdet af yderligere syn- og skøn. Der blev i den forbindelse holdt telefonisk retsmøde den 17. september 2010.

Ved e-mail af 17. februar 2011 til klager oplyste indklagede, at han dagen efter ville meddele retten og modpartens advokat, at han udtrådte af sagen. På dette tidspunkt var der angiveligt berammet retsmøder den 22. februar og den 1. marts 2011.

Ved e-mail af 18. februar 2011 til klager skrev indklagede bl.a. følgende:

"Nu bliver det mystisk. Min sekretær har talt med en medarbejder ved Retssekretariatet og vedkommende insisterer på, at DU skal møde personligt i retten på tirsdag, henvende dig i receptionen og spørge efter dommer [dommers navn] Min sekretær sagde: Hvorfor det – når mødet er berammet som et telefonretsmøde, men medarbejderen hævdede fortsat, at du skulle møde????

Samme medarbejder sagde videre, at indkaldelsen den 4. februar 2011 til et retsmøde den 1. marts vare en fejl!!??

Det er helt uforståeligt.

Du må desværre have tålmodighed til på mandag – dommer [dommers navn] har ferie i denne uge, så jeg kunne ikke træffe ham pr. tlf. i dag, men jeg forsøger straks mandag formiddag.

HVIS det forholder sig omvendt i forhold til det jeg troede, kan jeg godt se, at du får meget kort tid til at søge en anden advokat. Jeg vil derfor tilbyde dig at gå i retten/gennemføre tlf. retsmødet den 22.2 – lad mig høre fra dig herom.

[...]"

Der blev herefter afholdt et telefonisk retsmøde den 22. februar 2011, hvor indklagede deltog. Under retsmødet accepterede indklagede at fremsende en protest mod modpartens processkrift inden den 11. marts 2013.

Ved brev af 25. februar 2011 meddelte indklagede retten og modpartens advokat, at han udtrådte af sagen.

Samme dag oplyste indklagede også til forsikringsselskabets advokat, advokatfirmaet B, at han udtrådte af sagen, og at der nu – formentlig – var opnået enighed om tillægstemaet til syn- og skønstemaet. Samtidig opgjorde indklagede sagen med et salærforslag på 50.000 kr. ekskl. moms.

Til beregning af salæret indklagede, bl.a. følgende:

"[...]

Jeg opgør sagen således:

<i>Voldgiftsnævnet for forsalg til skønsmand</i>	<i>kr. 1.500,00</i>
<i>Skønsmandens honorar</i>	<i>- 27.050,00</i>
<i>Mit salær foreslås fastsat til kr. 50.000 med tillæg</i>	
<i><u>af moms</u></i>	<i><u>- 62.500,00</u></i>
<i>I alt</i>	<i>kr. 91.050,00</i>
<i><u>Selvrisiko 10%</u></i>	<i><u>- 9.105,00</u></i>
<i>81. 81.945,00</i>	
<i><u>Indbetalt af selskabet</u></i>	<i><u>kr. 24.345,00</u></i>
<i>Mit tilgodehavende</i>	<i>kr. 57.600,00</i>

Til bedømmelse af mit salærforslag bemærker jeg, at der er fremlagt stævning, svarskrift, replik samt seks processkrifter – afholdt formalitetsprocedure den 23. december 2009 af to timers varighed samt en del telefonretsmøder – afholdt synsforretning den 28. maj 2009 af varighed godt tre timer og været adskillige møder og meget korrespondance pr. brev og pr. mail med forsikringstager. For en ordens skyld bemærker jeg, at forslaget ikke tager udgangspunkt i mit tidsforbrug der ville begrunde et væsentligt højere salær."

Indklagede og forsikringsselskabet blev efterfølgende enige om et salær på 42.500 kr. ekskl. moms.

Ved brev af 1. marts 2011 anmodede klager retten om udsættelse af fristen for indgivelse af protest til den 15. april 2011, idet han henviste til, at han var bortrejst i perioden 2. marts 2011 til 21. marts 2011.

Ved brev af 4. marts 2011 oplyste retten til klager, at retten ikke ville forlænge fristen for indgivelse af klagers protest.

Det fremgår bl.a. af retsbogen af 14. marts 2011, at retten anså protesten som frafaldet, idet klager ikke havde indgivet sin protest inden for fristen.

Ved e-mail af 21. marts 2011 til indklagede skrev klager følgende:

"Det er en meget vanskelig situation, du har bragt mig i ved ikke at ville fortsætte sagen i det mindste til den sidste uenighed om skønstemaet var afklaret.

Just hjemvendt fra ferie, konstaterer jeg, at retten har nægtet at forlænge fristen (11/3) for indgivelse af min protest, selv om jeg selvfølgelig skrev til retten og forklarede, at jeg var bortrejst i perioden 2/3 til 21/3, og derfor ønskede udsættelse, så jeg efter min hjemkomst kunne nå at finde en ny advokat.

Du var ellers helt overbevist om, at jeg godt kunne få udsættelse.

Retten har så i fravær af min protest besluttet, at de nye statistiske beregninger fra [advokat A] skal fremlægges. Ligesom mit bilag Q er blevet afvist.

Jeg kærer nu disse beslutninger til landsretten, men hvis det viser sig ikke at lykkedes at få medhold, og jeg som følge heraf får en mindre erstatning, håber jeg du har en god forsikring.

Jeg kan i øvrigt ikke forstå, at det er i overensstemmelse med god advokatskik at efterlade en klient i en så vanskelig situation, som du har bragt mig!!"

Indklagede besvarede henvendelsen i e-mail af 22. marts 2011 og skrev i den forbindelse følgende:

"Jeg accepterer ikke, at du forsøger, at vælte et 'ansvar' over på mig. Jeg meddelte dig allerede den 17. februar, at jeg ville udtræde af sagen – netop i så god tid, at du kunne antage en anden advokat. Efter et udtrykkeligt ønske fra dig påtog jeg mig imidlertid at deltage i det forberedende telefonretsmøde den 22. februar 2011 (det fortryder jeg nu!)

Du havde endda forinden gjort dig ganske klart med hvilke begrundelser du ville protestere imod advokat [advokat A] (formentlige) ønske om fremlæggelse af de statistiske oplysninger fra 2010.

Det supplerende skønstema var afklaret inden jeg udtrådte, jf. breve af 25. februar til retten, modparten og dig.

Jeg har hverken bragt eller efterladt dig i en vanskelig situation."

Ved brev af 15. juni 2011 fremsendte indklagede sagens akter til klagers nye advokat.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

Klager har påstået, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved med kort varsel at være udtrådt af sagen.

Endvidere har klager anført, at indklagede på trods af, at han var vidende om, at klager var bortejst i perioden 2. marts 2011 til 21. marts 2011, accepterede, at der skulle indgives protest til retten senest den 11. marts 2011.

Klager har endvidere anført, at indklagede ved at udtræde med kort varsel påførte klager yderligere advokatomkostninger, ligesom der som følge af udtrædelsen ikke rettidigt blev indsendt protestskrivelse til retten.

Salærklagen

Klager har påstået, at det salær, som indklagede har beregnet over for forsikringsselskabet, skal nedsættes, og at det salær på 12.000 kr. ekskl. moms, som indklagede har opkrævet direkte over for klager, skal bortfalde.

Klager har til støtte for, at salæret beregnet over for forsikringsselskabet skal nedsættes, bl.a. gjort gældende, at et salær på højest 20.000 kr. ekskl. moms ville være rimeligt, idet der på det tidspunkt, hvor indklagede udtrådte af sagen, ikke var opnået noget nævneværdigt resultat, samt at et salær skal beregnes på baggrund af resultat og ikke efter tidsforbrug.

Endvidere har klager til støtte for, at salæret på 12.000 kr., som indklagede opkrævede direkte over for klager, skal bortfalde, gjort gældende, at han allerede på første møde oplyste indklagede, at der var tale om en "forsikringssag", og at en advokat ikke kan fakturere en klient direkte i en "forsikringssag".

Indklagede:

Adfærdsklagen

Indklagede har påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. anført, at han var berettiget til at udtræde af sagen, og at han den 17. februar 2011 meddelte klager at han ville udtræde, og i den forbindelse opfordrede klager til at antage en anden advokat.

Indklagede har endvidere anført, at han dog efter anmodning fra klager påtog sig at deltage i retsmødet den 22. februar 2011, og at han ikke mener at være ansvarlig for, at retten afviste klagers anmodning om udsættelse af fristen til at indgive protest.

-

Salærklagen

Indklagede har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor bl.a. anført, at salæret på 42.500 kr. ekskl. moms er godkendt af forsikringsselskabet.

For så vidt angår klagen over et salær på 12.000 kr. ekskl. moms opkrævet over for klager har indklagede påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor bl.a. anført, at der ikke fra begyndelsen var tale om en sag omfattet af retshjælpsforsikring.

Indklagede har endvidere anført, at han først kunne søge retshjælpsdækning, da forhandlingerne mellem parterne endte resultatløst i efteråret 2007, og at han var berettiget til at opkræve salær for det indledende arbejde.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

En advokat kan som udgangspunkt til enhver tid udtræde af en sag. Advokaten må dog ikke frasige sig udførelsen af et opdrag på en sådan måde eller under sådanne omstændigheder, at klienten hindres i rettidigt og uden skadevirkning at søge anden juridisk bistand.

Indklagede meddelte klager, at han ville udtræde af sagen ved e-mail af den 17. februar 2011 og deltog dog på baggrund af en konkret aftale med klager alligevel i telefonmødet den 22. februar 2011. På mødet blev der fastsat en frist til den 11. april 2011 til indgivelse af protest mod modpartens processkrift.

Advokatnævnet finder, at klager reelt fra den 17. februar 2011 var vidende om, at indklagede ikke længere ville repræsentere ham i sagen.

Advokatnævnet finder endvidere, at klager efter retsmødet den 22. februar 2011 havde tilstrækkelig tid til at finde en anden advokat, der på hans vegne kunne indgive en protest mod modpartens processkrift før den 11. marts 2011. Det kan herefter ikke bebrejdes indklagede, at klager efter retsmødet den 22. februar 2011 tilsyneladende valgte ikke at lade sig repræsentere af en advokat fremover, ligesom han valgte at rejse bort i perioden 2. marts 2011 til 21. marts 2011 uden forinden at have afklaret, om retten ville udsætte fristen for indgivelse af protest.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at indklagede ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet frifinder derfor indklagede.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet bemærker, at reglerne om prisoplysning trådte i kraft den 1. maj 2005.

Når der ikke er givet skriftlig prisoplysning, påhviler det indklagede at godtgøre, at der er udført arbejde, som er aftalt med klienten, og at salæret er rimeligt i forhold til det aftalte udførte arbejde og klientens berettigede forventninger.

Sagen fik først karakter af en tvist, der kunne berettigede til retshjælpsdækning i efteråret 2007, hvor modparten udtog stævning, og indklagede er derfor berettiget til at opkræve salær for det forudgående arbejde, som ikke var dækket af retshjælpsforsikringen.

Det af indklagede opkrævede salær på 12.000 kr. ekskl. moms, blev opkrævet ved faktura af 18. december 2007. Advokatnævnet lægger til grund, at indklagede ikke udover salæret på 12.000 kr. ekskl. moms efterfølgende opkrævede et salær svarende til selvriskoen på retshjælpsforsikringen hos klager.

Der var tale om et endeligt salær på 42.500 kr. ekskl. moms, og udgifter til syn- og skøn på 28.550 kr., i alt 71.050 kr., med en selvrisiko på 10 %, svarende til 7.105 kr.

Det opkrævede salær på 12.000 kr. ekskl. moms som indklagede opkrævede direkte over for klager kan på denne baggrund ikke anses for urimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og Advokatnævnet godkender derfor salæret.

For så vidt angår salæret på 42.500 kr. ekskl. moms opkrævet over for forsikringsselskabet, finder Advokatnævnet, at det under hensyn til bl.a. det af indklagede anvendte tidsforbrug efter en samlet vurdering kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og Advokatnævnet godkender derfor salæret.

Herefter bestemmes:

Indklagede frifindes.

Indklagedes salær på 12.000 kr. ekskl. moms, opkrævet over for klager godkendes.

Indklagedes salær på 42.500 kr. ekskl. moms, opkrævet over for forsikringsselskabet godkendes.

På nævnets vegne

Elisabeth Mejnertz